Išlaidos

Airija

Šiame puslapyje pateikiama informacija apie Airijos teismo proceso išlaidas.

Teisininkų užmokesčio reglamentavimo sistema

Solisitoriai

Solisitoriams užmokestis mokamas pagal tai, ar jų darbas susijęs su ginčo teisena ((*contentious business*) t. y. konsultavimu ir atstovavimu bylinėjantis bendrosios kompetencijos, specializuotame arba arbitražo teisme), ar su ypatingąja teisena (*non-contentious business*). Kalbant apie ginčo teiseną, išlaidos gali būti skirstomos į solisitorio ir kliento išlaidas (t. y. išlaidos, kurias šalis apmoka savo solisitoriui) ir šalių išlaidas (t. y. išlaidos, kurias teismas priteisia vienos bylos šaliai apmokėti kitai tos pačios bylos šaliai).

Ginčo teisena

Pagrindiniai pirminės teisės aktai*

1849 m. Teisinių atstovų ir solisitorių aktas (*Attorneys' and Solicitors' Act* 1849);
1870 m. Teisinių atstovų ir solisitorių aktas (*Attorneys' and Solicitors' Act* 1870);
1994 m. Solisitorių akto pakeitimo akto (*Solicitors' (Amendment) Act* 1994) 68 straipsnis;
1924 m. Teisingumo teismų akto (*Courts of Justice Act* 1924) 94 straipsnis;
1936 m. Teisingumo teismų akto (*Courts of Justice Act* 1936) 78 straipsnis;
1961 m. Teismų akto (papildomos nuostatos) (*Courts (Supplemental Provisions) Act* 1961) aštuntojo priedo 8 punktas;
1981 m. Teismų akto (*Courts Act* 1981) 17 straipsnis;
1991 m. Teismų akto (*Courts Act* 1991) 14 straipsnis;
1994 m. Solisitorių akto pakeitimo akto (*Solicitors' (Amendment) Act* 1994) 68 straipsnis;
1995 m. Teismų ir teismo pareigūnų akto (*Courts and Court Officers Act* 1995) 27 ir 46 straipsniai.

Pagrindiniai antrinės teisės aktai*

Aukštesniųjų teismų taisyklių (*Rules of Superior Courts*) 22 skyriaus 4, 6 taisyklės ir 14 taisyklės 3 dalis; 27 skyriaus 1A taisyklė, 99 skyrius ir W priedas;
Apygardos teismo taisyklių (*Circuit Court Rules*) 15 skyriaus 14, 15 ir 21 taisyklės ir 66 skyrius;
Apylinkės teismo taisyklių (*District Court Rules*) 51 ir 52 skyriai ir E priedas.

Teismų praktika

Teismų sprendimai, kuriuose aiškinami atitinkami teisės aktai.

Ypatingoji teisena

Pagrindiniai pirminės teisės aktai*

1881 m. Solisitorių atlyginimo aktas (*Solicitors' Remuneration Act* 1881).

Pagrindiniai antrinės teisės aktai*

1884 m. Bendrasis potvarkis dėl solisitorių atlyginimo (*Solicitors' Remuneration General Order* 1884);
1960 m. Bendrasis potvarkis dėl solisitorių atlyginimo (*Solicitors' Remuneration General Order* 1960);
1964 m. Bendrasis potvarkis dėl solisitorių atlyginimo (*Solicitors' Remuneration General Order* 1964);
1970 m. Bendrasis potvarkis dėl solisitorių atlyginimo (*Solicitors' Remuneration General Order* 1970);
1972 m. Bendrasis potvarkis dėl solisitorių atlyginimo (*Solicitors' Remuneration General Order* 1972);
1978 m. Bendrasis potvarkis dėl solisitorių atlyginimo (*Solicitors' Remuneration General Order* 1978);
1982 m. Bendrasis potvarkis dėl solisitorių atlyginimo (*Solicitors' Remuneration General Order* 1982);
1984 m. Bendrasis potvarkis dėl solisitorių atlyginimo (*Solicitors' Remuneration General Order* 1984);
1986 m. Bendrasis potvarkis dėl solisitorių atlyginimo (*Solicitors' Remuneration General Order* 1986);
1972 m. Žemės registravimo taisyklių (*Land Registration Rules*, 1972) 210 ir 239 taisyklės.

Teismų praktika

Teismų sprendimai, kuriuose aiškinami atitinkami teisės aktai.

* Nuorodos į teisės aktus yra nuorodos į atitinkamą aktą, skyrių, potvarkį ar taisyklę su pakeitimais. Po 1922 m. priimti aktai pateikiami Elektroniniame Airijos teisės aktų rinkinyje ir Airijos parlamento rūmų interneto svetainėje.

Teisininkai

Airijos teisinėje sistemoje terminu „teisininkas“ apibūdinami abiejų kategorijų teisės specialistai: solisitoriai ir baristeriai.

Baristeriai

Baristerių užmokestis įskaitomas į solisitoriaus, kuriam ir pateikiamos šio užmokesčio sąskaitos, išlaidas, taigi jos reglamentuojamos solisitorių užmokestį nustatančiais aktais bei teismų sprendimais dėl patarėjo teisės klausimais užmokesčio patvirtinimo: visų pirma žr. 1995 m. Teismų ir teismo pareigūnų akto (*Courts and Court Officers Act* 1995) 27 straipsnį ir *Kelly v. Breen* (1978) I.L.R.M. 63; *State (Gallagher Shatter & Co.) v. de Valera* (1991) 2 I.R. 198; *Superquinn v. Bray U.D.C.* (No. 2) (2001) 1 I.R. 459.

Antstoliai

Šerifo, teismo pasiuntinio ir antstolių užmokestis už teismo vykdomųjų raštų vykdymą reglamentuojamas 2005 m. Šerifo užmokesčio ir išlaidų potvarkiu (*Sheriff's Fees and Expenses Order*, 2005), jame yra nuostata dėl užmokesčio už vykdomojo rašto pateikimą ir vykdymą, dėl kelionės išlaidų, konfiskuotų prekių ar gyvulių išvežimo ir saugojimo.

Advokatai

Airijos teisinėje sistemoje nėra atskiros advokatų kategorijos.

Nustatytosios išlaidos

Nustatytosios išlaidos civilinėse bylose

Nustatytosios šalių išlaidos civilinėse bylose

Išskyrus Aukštųjų teismų taisyklių 27 skyriaus 1A taisyklės 3 punkte, 9 taisyklėje (šalies, pateikusios procesinį dokumentą po to, kai kita šalis paprašė priimti sprendimą nepateikus tokio dokumento, mokėtinos išlaidos), W priede ir Apylinkės teismo taisyklių E priede nustatytus išlaidų punktus, paprastai išlaidų punktai nustatomi savo nuožiūra.

Padengtinos išlaidos taip pat apima tokius mokėjimus kaip teismo mokesčiai, nustatyti atitinkamuose Aukščiausiojo Teismo, Aukštojo teismo, apygardos teismo ir apylinkės teismo mokesčių potvarkiuose.

Daugiau informacijos apie teismo mokesčių dydžius.

Civilinės bylos etapas, kai šalys privalo apmokėti nustatytąsias išlaidas

27 skyriaus 1A taisyklės 3 punkto ir 9 taisyklės atveju (šalies, pateikusios procesinį dokumentą po to, kai kita šalis paprašė priimti sprendimą nepateikus tokio dokumento, mokėtinos išlaidos) išlaidos mokėtinos atmetus prašymą priimti teismo sprendimą nepateikus atitinkamo procesinio dokumento.

Aukštesniųjų teismų taisyklių W priede nustatytų kategorijų išlaidas gali susigrąžinti:

solisitorius iš kliento per vieną mėnesį nuo tada, kai klientas gavo išlaidų sąskaitą, jei klientas per tą laiką neprašė įvertinti išlaidų (sąskaitos) (1849 m. Teisinių atstovų ir solisitorių akto 2 straipsnis). Tačiau klientas bet kuriuo atveju per dvylika mėnesių nuo sąskaitos gavimo gali reikalauti įvertinti išlaidas. Pasibaigus dvylikos mėnesių laikotarpiui arba apmokėjus sąskaitoje nurodytą sumą, teismas gali, jei to reikia dėl ypatingų bylos aplinkybių, nurodyti įvertinti sąskaitą, jei prašymas teismui paduodamas per dvylika kalendorinių mėnesių nuo apmokėjimo;

jei vienai šaliai nurodoma padengti kitos šalies išlaidas, išdavus bylinėjimosi išlaidų įvertinimo pažymą pagal šalių susitarimą dėl apmokėjimo.

Apylinkės teismo nuostatų E priede išvardytų kategorijų išlaidas padengia:

kai teismo sprendimas priimamas nepateikus atsiliepimo į ieškinį, – atsiliepimo nepateikusi šalis, kai priimamas teismo sprendimas nepateikus atsiliepimo į ieškinį;

jei patiriama kitų išlaidų – šalis, kuriai teismas nurodė padengti išlaidas, teismui priėmus nutartį dėl šių išlaidų.

Nustatytosios išlaidos baudžiamosiose bylose

Nustatytosios šalių išlaidos baudžiamosiose bylose

Baudžiamojoje byloje nėra nustatytųjų išlaidų. Baudžiamojoje byloje nereikia mokėti teismo mokesčių.

(Apylinkės teismas, nagrinėdamas baudžiamąją bylą supaprastinta tvarka, gali priimti nutartį, kad bylinėjimosi išlaidas turi padengti bylos šalis, išskyrus vyriausiąjį prokurorą (*Director of Public Prosecutions*) arba kaltinimą palaikantį policijos pareigūną. Apygardos teismas ir Centrinis baudžiamųjų bylų teismas (teismai, turintys jurisdikciją teisti pagal kaltinamąjį aktą) gali savo nuožiūra priteisti bylinėjimosi išlaidas:

išteisinimo atveju (išlaidų priteisimą galima apskųsti Apeliaciniam baudžiamųjų bylų teismui);

jei kaltinamajame akte yra nebūtinų dalykų, jis pernelyg ilgas arba turi esminių trūkumų;

jei bylos nagrinėjimas atidedamas dėl to, kad reikia pataisyti kaltinamąjį aktą; arba

jei nurodoma surengti atskirą teismo procesą pagal atskirą kaltinamojo akto punktą.)

Nustatytosios išlaidos konstitucinėse bylose

Nustatytosios šalių išlaidos konstitucinėse bylose

Jurisdikciją konstitucinėse bylose turi tik Aukštasis teismas ir Aukščiausiasis Teismas. Tokioms byloms netaikoma jokia specialių išlaidų ar mokesčių tvarka. Nustatytosios išlaidos, leidžiamos tokiose bylose, numatytos Aukštesniųjų teismų taisyklių W priede. Mokėtini teismo mokesčiai yra nustatyti Aukščiausiojo Teismo ir Aukštojo teismo (mokesčių) potvarkyje.

Daugiau informacijos apie teismo mokesčių dydžius.

Konstitucinės bylos etapas, kai šalys turi apmokėti nustatytąsias išlaidas

Teismo mokesčiai paprastai sumokami pateikiant atitinkamą dokumentą.

Teisinių atstovų pateiktina išankstinė informacija

Šalių teisės ir pareigos

1994 m. Solisitorių akto pakeitimo akto 68 straipsnyje nustatyta:

„68.—(1) Gavęs nurodymą teikti teisines paslaugas klientui arba kaip įmanoma greičiau po tokio nurodymo gavimo solisitorius raštu pateikia klientui tokius duomenis:

faktines išlaidas; arba

išlaidų sąmatą (kuo tikslesnę), jei atitinkamomis aplinkybėmis neįmanoma ar praktiškai negalima pateikti duomenų apie faktines išlaidas; arba

jei atitinkamomis aplinkybėmis nėra įmanoma ar praktiškai negalima pateikti tokių išlaidų duomenų ar jų sąmatos, pagrindą, kuriuo remiantis solisitorius ar jo įmonė patiria tokių išlaidų dėl tokių teisinių paslaugų teikimo, o jei šios teisinės paslaugos susijusios su ginčo teisena, privaloma raštu nurodyti aplinkybes, kuriomis klientui gali reikėti padengti kitos šalies ar šalių išlaidas, ir aplinkybes (jei tokių yra), kuriomis kliento pareiga atlyginti tokio kliento solisitoriaus išlaidas už tas paslaugas nebus visiškai įvykdyta, nes nagrinėjant bylą ginčo teisena iš kitos šalies ar šalių (ar tokios šalies ar šalių draudikų) išsireikalautų išlaidų (jei jos bus išsireikalautos) sumos nepakaks šioms išlaidoms padengti.

Solisitorius negali atstovauti klientui jokiuose su ginčo teisena susijusiuose reikaluose (nesusijusiuose su procesu, kuriuo siekiama tik susigrąžinti skolą ar įvykdyti apibrėžtą reikalavimą) remdamasis tuo, kad visos išlaidos arba jų dalis klientui apskaičiuojamos kaip konkreti žalos atlyginimo ar kitos pinigų sumos, kurią gali ar galėtų gauti klientas, procentinė dalis, ir jokios išlaidos, nustatytos pažeidžiant šią dalį, negali būti išreikalautos jokiais veiksmais, kurių imtasi prieš šį klientą siekiant susigrąžinti šias išlaidas.

Solisitorius negali atskaityti ar pasisavinti jokios sumos, susijusios su visomis savo išlaidomis ar jų dalimi, iš savo klientui mokėtino žalos atlyginimo ar kitų pinigų sumų, kurias šio solisitoriaus klientas galėtų gauti ginčo teisenoje, kurioje solisitorius atstovavo šiam klientui.

Šio straipsnio 3 dalis nekliudo solisitoriui su klientu bet kada susitarti, kad solisitoriaus išlaidos bus apmokėtos iš žalos atlyginimo ar kitų pinigų sumų, kurias šis klientas gali ar galėtų gauti ginčo teisena nagrinėjamoje byloje, kurioje klientui jo vardu atstovauja šis solisitorius ar jo įmonė.

Joks susitarimas pagal šio straipsnio 4 dalį negali būti priverstinai vykdomas solisitoriaus kliento atžvilgiu, nebent toks susitarimas sudarytas raštu ir jame pateikta (kuo tikslesnė) sumų, kurios, pagrįstu solisitoriaus manymu, gali būti susigrąžintos iš kitos šalies ar šalių (arba šios šalies ar šalių draudikų) šio solisitoriaus išlaidoms apmokėti, sąmata, jei klientas tokioje ginčo teisena nagrinėjamoje byloje gautų žalos atlyginimą ar kitas pinigų sumas.

Nepaisant visų kitų teisinių nuostatų šiuo atžvilgiu, solisitorius savo išlaidų sąskaitoje, pateikiamoje klientui, kai tik tai praktiškai įmanoma, pasibaigus ginčo teisena nagrinėjamai bylai, kurioje šis solisitorius atstovavo savo klientui, turi nurodyti:

klientui suteiktų paslaugų, susijusių su šia ginčo teisena, santrauką;

visą žalos atlyginimo sumą ar visas kitas kliento tokioje ginčo teisena nagrinėtoje byloje išsireikalautų pinigų sumas; ir

visas ar dalį išlaidų, kurias šis solisitorius susigrąžino kliento vardu iš kitos šalies ar šalių (ar šios šalies ar šalių draudikų);

šioje išlaidų sąskaitoje taip pat turi būti atskirai nurodytas užmokestis, sąnaudos, išmokos ir išlaidos, patirtos teikiant tokias teisines paslaugas.

Nė viena šio straipsnio nuostata nedraudžia nė vienam asmeniui įgyvendinti jokios akto numatytos teisės reikalauti, kad solisitorius pateiktų išlaidų sąskaitą įvertinimui tarp šalių arba tarp solisitoriaus ir jo kliento, ir nė viena šio straipsnio nuostata neriboja jokio asmens ar Teisės draugijos teisių pagal šio akto 9 straipsnį.
Jei solisitorius pateikė klientui išlaidų sąskaitą už suteiktas teisines paslaugas ir klientas ginčija šioje sąskaitoje nurodytą sumą (ar jos dalį), solisitorius:
imasi visų reikiamų priemonių, kad išspręstų šį klausimą, susitaręs su klientu; ir
praneša klientui raštu apie:
i) kliento teisę reikalauti, kad solisitorius pateiktų išlaidų sąskaitą ar jos dalį Aukštojo teismo išlaidų tvarkytojui, kad šis įvertintų išlaidas, remdamasis solisitoriaus ir jo kliento argumentais; ir
ii) kliento teisę pateikti skundą Teisininkų draugijai pagal šio akto 9 straipsnį dėl to, kad jam pateikta tariamai per didelė išlaidų sąskaita.
Šiame straipsnyje „išlaidos“ apima užmokestį, sąnaudas, išmokas ir išlaidas.
Šio straipsnio nuostatos taikomos, nepaisant 1849 m. Teisinių atstovų ir solisitorių (Airija) akto ir 1870 m. Teisinių atstovų ir solisitorių akto nuostatų.“
Airijos bendrosios advokatūros tarybos elgesio kodekso 12.6 punkte nustatyta:
„12.6 Gavęs nurodymą teikti teisines paslaugas arba kuo greičiau po tokio nurodymo gavimo baristeris paprašytas raštu pateikia įgaliotajam solisitoriui arba klientui, jei paslaugas jam teikia pagal Tiesioginio profesinių paslaugų teikimo programą (*Direct Professional Access Scheme*), tokius duomenis, patvirtinančius:
faktines išlaidas; arba
išlaidų sąmatą (kuo tikslesnę), jei atitinkamomis aplinkybėmis neįmanoma ar praktiškai negalima pateikti duomenų apie faktines išlaidas; arba
pagrindą, kuriuo remiantis patirtinos išlaidos, jei atitinkamomis aplinkybėmis nėra įmanoma ar praktiškai negalima pateikti tokių išlaidų sąmatos.
Kiekvienas baristeris savo nuožiūra pasirenka tokių duomenų pateikimo formą.“

Teisiniai išlaidų šaltiniai

Kur rasti informacijos apie teisinius išlaidų šaltinius Airijoje?

Informacijos galima rasti Išlaidų tvarkytojo tarnybos interneto svetainėje, joje taip pat pateikiami dokumentai, kuriuos galima parsisiųsti.

Kokiomis kalbomis galiu gauti informaciją apie teisinius išlaidų šaltinius Airijoje?

Informacija apie teisinius išlaidų šaltinius Airijoje pateikiama anglų kalba.

Kur rasti informacijos apie tarpininkavimą?

1989 m. Teisminės separacijos ir šeimos teisės reformos akto (*Judicial Separation and Family Law Reform Act*, 1989) 7 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad jei į teismą kreipiamasi, kad šis priimtų sprendimą dėl teisminės separacijos, teismas apsvarsto atitinkamų sutuoktinių galimybę susitaikyti ir atitinkamai gali bet kada atidėti bylos nagrinėjimą, kad suteiktų sutuoktiniams galimybę, jei jie abu to pageidauja, apsvarstyti susitaikymo galimybę padedant trečiajam asmeniui arba be tokio asmens pagalbos.
7 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad teismas gali atidėti bylos nagrinėjimą, kad suteiktų sutuoktiniams galimybę, jei jie abu to pageidauja, padedant trečiajam asmeniui arba be jo pagalbos susitarti (kiek tai įmanoma) dėl separacijos sąlygų.
1996 m. Šeimos teisės (santuokos nutraukimas) akto (*Family Law (Divorce) Act* 1996) 8 straipsnio 1 ir 3 dalyse įtvirtintos panašios nuostatos dėl santuokos nutraukimo bylų.
2004 m. Civilinės atsakomybės ir teismų akto (*Civil Liability and Courts Act* 2004) 15 ir 16 straipsniuose reglamentuojama tarpininkavimo procedūra bylose dėl žalos asmeniui.
Pagal 63A skyriaus 6 taisyklės 1 punkto xiii papunktį ir 63B skyriaus 6 taisyklės 1 punkto xiii papunktį atitinkamai į komercinių bylų sąrašą įtrauktų bylų teisėjas ir Aukštojo teismo konkurencijos bylų teisėjas gali šalies prašymu arba savo iniciatyva nuspręsti atidėti bylos ar bet kokio bylos klausimo nagrinėjimą tokiam laikui, bet ne ilgiau nei 28 dienoms, kurio, teisėjo manymu, reikia, kad šalys galėtų apsvarstyti, ar nereikėtų tokios bylos ar klausimo perduoti tarpininkui, taikintojui ar arbitražui, o jei šalys nusprendžia bylą ar klausimą perduoti tarpininkui, pratęsti laikotarpį, per kurį šalis gali įvykdyti visus teismo taisyklių arba bet kokios teismo nutarties nuostatų reikalavimus.
Daugiau informacijos apie tarpininkavimą galima rasti Šeimos paramos agentūros interneto svetainėje.

Kur rasti informacijos apie vidutinę įvairių procedūrų trukmę?

Daugiau informacijos galima rasti Teismų tarnybos metinėse ataskaitose.

Pridėtinės vertės mokestis

Kaip ši informacija teikiama? Kokios normos galioja?

Žr. Airijos mokesčių ir muitų tarnybos interneto svetainę.

Teisinė pagalba

Civilinės teisenos srityje taikytina pajamų riba

Civilinėse bylose disponuojamų pajamų riba, sumokėjus nustatytąsias išmokas palikuonims, už būstą, mokesčius ir socialinio draudimo įmokas, yra 18 000 EUR.
Daugiau informacijos galima rasti Teisingumo, lygybės ir teisės reformos departamento ir Teisinės pagalbos komisijos interneto svetainėse.

Baudžiamosios teisenos srityje kaltinamajam taikytina pajamų riba

Pagal Teisingumo, lygybės ir teisės reformos departamento administruojamą Teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose programą nemokama teisinė pagalba tam tikromis aplinkybėmis gali būti teikiama asmenų, neturinčių pakankamai lėšų, gynybai baudžiamosiose bylose. Nustatytos pajamų ribos nėra.
Kaltinamasis turi teisę teismo, kuriame nagrinėjama jo byla, būti informuotas apie galimą jo teisę gauti teisinę pagalbą. Jei teisinė pagalba suteikiama, asmuo turi teisę turėti solisitorių ir tam tikromis aplinkybėmis – ne daugiau kaip du patarėjus teisės klausimais, kurie padėtų jam pasirengti gynybai arba apeliacijai.
Teismai per teismų sistemą yra atsakingi už teisinės pagalbos teikimą. Prašymas teismui suteikti teisinę pagalbą gali būti pateiktas:
asmeniškai arba
pareiškėjo teisinio atstovo arba
raštu kreipusis į teismo kanclerį.
Teisinės pagalbos prašytojas turi teismui įrodyti, kad jam nepakanka lėšų pačiam sumokėti už teisinę pagalbą. Kiekvienas teismas šį klausimą sprendžia visiškai savo nuožiūra, šio klausimo nereglamentuoja jokios atitikties finansiniams pagalbos gavimo reikalavimams gairės. Teismas taip pat turi būti įsitikinęs, kad „dėl kaltinimo sunkumo“ ar „išimtinių aplinkybių“ teisingumo sumetimais būtina suteikti prašančiajam teisinę pagalbą. Tačiau jei kaltinama nužudymu arba jei Aukščiausiajam Teismui pateikiamas apeliacinis skundas dėl Apeliacinio baudžiamųjų bylų teismo sprendimo, nemokama teisinė pagalba suteikiama remiantis vien tuo, kad asmuo neturi pakankamai lėšų.
Teismas gali pareikalauti teisinės pagalbos prašytojo užpildyti lėšų deklaraciją. Jei prašytojas sąmoningai pateikia neteisingus duomenis ar nuslepia esminę aplinkybę, kad gautų teisinę pagalbą, tai laikoma nusižengimu. Už tokį nusižengimą baudžiama bauda ir (arba) laisvės atėmimu.

Baudžiamosios teisenos srityje nukentėjusiajam taikytina pajamų riba

Nukentėjusiems asmenims, kurie kreipiasi į Teisinės pagalbos komisiją dėl teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose, tam tikrose bylose dėl lytinio smurto netaikoma disponuojamų pajamų riba, jei kaltinamojo gynyba rengiasi teisme paviešinti faktus apie ankstesnį nukentėjusiojo lytinį gyvenimą.

Kitos sąlygos, susijusios su teisinės pagalbos teikimu nukentėjusiesiems

Teisinė pagalba savaime suteikiama nukentėjusiems asmenims tam tikrose bylose dėl lytinio smurto. Visi kiti nukentėjusieji turi atitikti tuos pačius kriterijus, kaip ir kiti visuomenės nariai.

Kitos sąlygos, susijusios su teisinės pagalbos teikimu kaltinamiesiems

Nepilnamečiams netaikomos jokios kitos sąlygos ar speciali tvarka.

Nemokamas teismo procesas

Tam tikromis aplinkybėmis nuo teismo mokesčių mokėjimo atleidžiama, įskaitant šeimos teisės bylas ir kai kurias su nepilnamečiais susijusias bylas. Daugiau informacijos apie aplinkybes, kai nereikia mokėti teismo mokesčių, žr. mokesčių potvarkius ir išimtis Teismų tarnybos interneto svetainėje.

Kada bylą pralaimėjusi šalis turi padengti bylą laimėjusios šalies išlaidas?

Teismas priteisia išlaidas savo nuožiūra. Jis tai turi daryti pagal atitinkamas nusistovėjusias taisykles ir principus, kylančius iš teismų praktikos. Pavyzdžiui, pagrindinė taisyklė yra tokia, kad išlaidos siejamos su įvykiu, t. y. bylą pralaimėjusi šalis padengia bylą laimėjusios šalies išlaidas. Tačiau ir čia taikomos išimtys, jų taikymas priklauso nuo bylos aplinkybių. Pavyzdžiui, bylą laimėjusi šalis gali neatgauti visų išlaidų, jei teismas mano, kad ji vilkino ar nepagrįstai užtęsė bylą, arba, nors šalis ir laimėjo bylą, tačiau patenkinti ne visi atskiri jos reikalavimai. Kai kuriais atvejais, pvz., bylose, susijusiose su konstituciniais ir viešojo intereso klausimais, bylą pralaimėjusi šalis gali atgauti dalį išlaidų arba jas visas.

Ekspertų užmokestis

Teisinės pagalbos civilinėse bylose atveju taryba nustato užmokesčio skalę, kurią taiko įvairių kategorijų ekspertams. Be to, taryba gali savo nuožiūra taikyti specialų mokestį, jei dėl konkrečios bylos reikalavimų reikia konkrečios arba specializuotos ekspertizės. Tokiais atvejais dėl mokesčio su ekspertu deramasi atskirai, atsižvelgiant į darbą, kurį reikia atlikti, patirties lygį ir bylos vertę asmeniui, kuriam teikiama teisinė pagalba.

Baudžiamosiose bylose, jei išduota teisinės pagalbos pažyma, Teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose programa taikoma tinkamoms ir pagrįstoms išlaidoms, kurių patiria gynybos solisitorius, įskaitant ekspertų liudytojų išlaidas.

Vertėjų raštu ir žodžiu užmokestis

Civilinėse bylose apskritai vertėjų raštu ar žodžiu paslaugų įkainiai pirmiausia nustatomi vertėjo raštu ir (arba) žodžiu ir atitinkamos bylos šalies susitarimu. Tačiau jei teismo sprendimu vienos šalies išlaidas turi padengti kita šalis, išlaidų tvarkytojas (t. y. bylinėjimosi išlaidų vertintojas) nustato (įvertina) vertėjui raštu ir (arba) žodžiu mokėtinas sumas.

Civilinėse bylose, kuriose teikiama teisinė pagalba, taryba skelbia konkursą ir pasirenka kandidatus iš paraiškas pateikusių organizacijų.

Baudžiamosiose bylose, jei išduota teisinės pagalbos pažyma, Teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose programa taikoma tinkamoms ir pagrįstoms išlaidoms, kurių patiria gynybos solisitorius, įskaitant vertimo raštu arba žodžiu išlaidas.

Susiję priedai

Airijos išlaidų skaidrumo tyrimo ataskaita PDF (400 Kb) en

Paskutinis naujinimas: 18/01/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.